

ANALYSE AF REHABILITATIONSSAGER

NORDDJURS KOMMUNE

BDO

INDHOLD

BAGGRUND OG INDLEDNING	3
RAMME OG GRUNDLAG	4
IAGTTAGELSER, KONSTATINGER OG VURDERINGER.....	6
INDSTILLING FRA REHABILITERINGSTEAMET TIL FØRTIDSPENSION	6
TILBAGEVISNING FRA PENSIONSNEVNET	8
REVURDERING PÅ BAGGRUND AF TILBAGEVISNINGENS INDHOLD	8
GENINDSTILLING FRA REHABILITERINGSTEAMET	9
PARTSHØRING, GENVURDERING OG AFSLAG FRA PENSIONSNEVNET	9
STADFÆSTELSE AF AFGØRELSE EFTER BEHANDLING AF KLAGESAG I ANKESTYRELSEN	10
SAMMENFATNING.....	10

BAGGRUND OG INDLEDNING

Snitfladen mellem Rehabiliteringsteamet og Pensionsnævnet har i Norddjurs Kommune været underlagt et særligt fokus siden 2017. Der har i den forbindelse været foretaget gennemgang af samtlige sager, som har været behandlet i Pensionsnævnet på baggrund af indstilling fra Rehabiliteringsteamet.

På den baggrund er der udviklet en visitationsramme ligesom, at Pensionsnævnet er flyttet til Arbejdsmarkedsafdelingen. Medarbejderne i Pensionsnævnet samt sagsbehandlerne i jobcentret er uddannet i visitationsrammen.

Uagtet disse tiltag er det konstateret, at et antal sager indstilles til førtidspension og efterfølgende returneres med afslag.

BDO har, på baggrund af ovenstående og drøftelser med arbejdsmarkedschef Erik Holck Hansen samt sous-chef Martin Bengtson, gennemført en analyse af Rehabiliteringsteamets og Pensionsnævnets praksis, herunder grundlaget for Rehabiliteringsteamets indstilling til førtidspension i sagerne.

BDO har undersøgt mulige årsagsforklaringer til, at et antal sager returneres fra Pensionsnævnet efter indstilling til førtidspension fra Rehabiliteringsteamet og efterfølgende returneres med fortsat indstilling til førtidspension fra Rehabiliteringsteamet.

BDO har gennemgået i alt 22 rehabiliteringssager i forhold til belysning af Rehabiliteringsteamets behandling af sagen og dokumentation/begrundelse for den afgivne indstilling. Efterfølgende har BDO foretaget vurdering af Pensionsnævnets dokumentation/begrundelse for afgivne tilbagevisninger, afslag eller bevillinger, samt Rehabiliteringsteamets eventuelle genindstilling til Pensionsnævnet, evt. på baggrund af re-vurdering, hvor en sådan måtte være udarbejdet.

Analysen er suppleret med et semistruktureret interview med hhv. mødeleder fra Rehabiliteringsteamet Marlene Jensen og formanden for Pensionsnævnet Pia Høgh Andersen.

I det efterfølgende gennemgås BDO's iagttagelser, konstateringer og vurderinger.

RAMME OG GRUNDLAG

Det følger af gældende lov, at kommunen skal behandle en henvendelse om førtidspension i forhold til alle de muligheder, der findes for at yde hjælp efter den sociale lovgivning. Først når det er dokumenteret eller, at det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres ved deltagelse i relevante jobafklaringsforløb, ressourceforløb eller aktiverings-, revaliderings-, behandlingsmæssige eller andre foranstaltninger, og sagen har været forelagt kommunens Rehabiliteringsteam, kan kommunen træffe afgørelse om, at sagen overgår til behandling efter reglerne om førtidspension. (Pensionslovens kap. 3).

Norrdjurs Kommune har udarbejdet en visitationsramme (dateret 09.10.2018), som grundlag for behandling af sager om førtidspension. Der er i forlængelse af denne udarbejdet en række retningslinjer for den nærmere sagsbehandling navnlig sagsbehandlingen, som dækker samarbejdet eller snitfladen mellem Rehabiliteringsteamet og Pensionsnævnet. BDO har modtaget kopi af disse retningslinjer samt af undervisningsoplæg, der har været anvendt i forbindelse med implementeringen af visitationsrammen i Norrdjurs Kommune.

Af visitationsrammen fremgår bl.a.:

”Andre unge under 40 år. Der skal ikke gives pension til unge under 40 år med mindre, det er helt åbenbart, at der ikke er en arbejdsevne ud over ganske få timer, og at arbejdsevnen som følge af fysiske funktionsnedsættelser ikke kan udvikles. Kombinationen af misbrug og psykiske lidelser kan i sig selv ikke betyde pension. Denne målgruppe skal i stedet tilbydes en koordineret indsats i samarbejde med social- og sundhedsområdet koordineret af ungeenheden eller arbejdsmarkedsafdelingen.

Voksne over 40 år skal tilbydes en helhedsorienteret sagsbehandling og vurdering. En sag skal aldrig kun vurderes alene ud fra en diagnose eller helbredsituation men ud fra, hvorledes borgeren mestrer helbredsgener og handicaps samt adgangen til støtte og hjælpemidler. Borgerens psykosociale situation skal alene medtages, hvor det skønnes at have varig indflydelse på mulighederne for at kunne udvikle ressourcer eller blokerer for udvikling af ressourcer, der vil have positiv indflydelse på borgerens arbejdsevne. Resultatet af et gennemført ressourceforløb vil også blive inddraget i vurderingen, samt hvad der er forsøgt i ressourceforløbet. Det er den enkelte borgers arbejdsevne, som har betydning for vurdering af tilkendelse af pension.”

Der ses således en fremhævelse af bl.a. Pensionslovens kap 3, som netop omhandler principperne for den forudgående sagsbehandling og dokumentationskravene (Den faglige forklaring jf. Pl § 19), før der kan rejses sag om førtidspension. Omdrejningspunktet kan udledes som, at der i den enkelte sag skal være redegjort for på hvilken baggrund, det er vurderet, at borgers arbejdsevne er væsentligt og varigt nedsat til det ubetydelige samt dokumentation for, at alle relevante indsatser (beskæftigelsesrettede eller støtte efter anden lovgivning) har været anvendt i forsøget på at udvikle borgers arbejdsevne.

Rehabiliteringsteamet vurderer den enkelte sag ud fra en i forvejen udarbejdet dokumentationspakke sammen med en drøftelse med borger ud fra det foreliggende materiale. Rehabiliteringsteamets arbejde er fastlagt ud fra bl.a. Lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen. Dokumentationspakkens indhold er bl.a. fastsat i Beskæftigelseslovens kap. 8, hvor det fremgår, at sager, der skal behandles i Rehabiliteringsteamet, skal have en rehabiliteringsplan. Kravene til rehabiliteringsplanens forberedende del er fastsat i Beskæftigelseslovens § 44 og oplistet som; borgers job- og uddannelsesmål, borgers jobmæssige, sociale og helbreds-mæssige ressourcer og udfordringer, herunder dokumentation for den forudgående indsats på disse områder. Tillige skal den praktiserende læges vurdering af borgers helbreds-mæssige situation i forhold til at kunne arbejde, foretaget på baggrund af en konsultation, fremgå. Rehabiliteringsplanens forberedende del udarbejdes i samarbejde med borgeren, som denne omhandler. Dokumentationspakken i form af rehabiliteringsplanens forberedende del og den omtalte lægeattest suppleres med øvrige oplysninger, som sagsbehandler og borger har vurderet relevante. Dette omhandler oftest øvrige lægelige oplysninger, udtalelser fra psykolog, fysioterapeut eller anden behandler, udtalelser fra anvendte tilbud (praktikker, kurser, uddannelser, mv.)

Det følger af de allerede nævnte regelsæt, at Rehabiliteringsteamet kan indstille sager til Pensionsnævnet med henblik på en vurdering af, hvorvidt der er grundlag for at behandle sagen efter pensionsloven (rejssning af sag om førtidspension). Af Bek. nr. 1609/2019, § 10 fremgår det, at hvis Rehabiliteringsteamets indstilling er, at sagen skal overgå til behandling efter reglerne om førtidspension efter Lov om social pension, skal det fremgå af Teamets indstilling, hvilke beskæftigelses-, sociale- og helbredsmæssige forhold, Teamet har lagt vægt på. Teamet skal udarbejde en faglig forklaring, der begrundes, hvorfor borgerens arbejdsevne anses for væsentligt og varigt nedsat, og hvorfor en eventuel arbejdsevne ikke lader sig anvende til selvforsørgelse uanset mulighederne for støtte efter den sociale eller anden lovgivning, jf. Pensionslovens § 19 (Den faglige forklaring).

Der er som nævnt udarbejdet retningslinjer i Norddjurs Kommune for behandling af sager, hvor Rehabiliteringsteamet har indstillet til førtidspension, men hvor Pensionsnævnet efterfølgende har tilbagevist sagen. For disse sager gælder følgende arbejdsgang (tilbagevist FØP-sag):

”1. Dokumentet med begrundelse for at sagen tilbagevises vil svare til den afgørelse, vi sender efter en revurdering, dvs. tilbagevisningen vil være konkret begrundet og dermed ligne en afgørelse - men det er vigtigt at bemærke, at det ikke er en endelig afgørelse.

2. Sagsbehandler tager stilling til, hvad der så skal ske med borgeren, og laver evt. en indsatsplan osv. og lægger sagen på rehab igen. Hvis sagsbehandler - i helt særlige tilfælde - efter møde med souschef, stadig mener, at der skal indstilles til førtidspension, sendes sagen til Pensionsnævnet igen (det vi engang kaldte hørings svar) med konkret begrundelse. Souschefen skal sættes på CC i mailen med begrundelsen. Herefter følges ellers den almindelige procedure.

3. Sagsbehandler sender efter Rehabiliteringsteamets indstilling en endelig afgørelse indeholdende tilkendelse af en anden ydelse, hvori Pensionsnævnets tilbagevisning ligeledes indgår som en begrundelse for, hvorfor den anden ydelse tilkendes. Her skal der indgå en klagevejledning.”

Der er desuden udarbejdet en række øvrige retningslinjer som støtte til såvel den løbende sagsbehandling i sager vedrørende borgere med nedsat arbejdsevne som sager, hvor der vurderes at skulle udarbejdes dokumentationspakke til sagens efterfølgende behandling i Rehabiliteringsteamet:

- ✓ Trin for trin arbejdsgang - udtalelse fra sundhedskordinator - Åbenbart formålsløst at udvikle arbejdsevnen - Fyldestgørende dokumentation - Tjekliste - Links til lovportal
- ✓ Trin for trin arbejdsgang udtalelse fra sundhedskordinator - Undersøg sagen - Forudgående drøftelse med faglig koordinator eller på teammøde - Mulighed for juridisk sparring i tvivls sager (åbenbart grundlag for tilkendelse) - Afviste sager fra sundhedskordinator
- ✓ Indstilling til førtidspension, herunder generelle betingelser og arbejds gang ved påbegyndt sagsbehandling i pensionsnævn, tilkendelse, afslag fra pensionsnævn med efterfølgende genvurdering samt afslag på det foreliggende grundlag, FØP udenom Rehabiliteringsteamet o.a.

BDO vurderer, at de til os fremsendte retningslinjer, sammen med gældende regelsæt, principafgørelser og vejledninger, samt lovguider (lovportal) på området, udgør et fyldestgørende grundlag for sagernes behandling.

IAGTTAGELSER, KONSTATINGER OG VURDERINGER

BDO har gennemgået 22 rehabiliteringssager gennem analyse af den dokumentationspakke, som har været lagt til grund for sagens behandling i Rehabiliteringsteamet. Tillige er Rehabiliteringsteamets indstilling, tilbagevisning fra Pensionsnævn, efterfølgende revurdering udarbejdet af sagsbehandler, genindstilling fra Rehabiliteringsteamet, genvurdering i Pensionsnævnet og eventuel behandling i Ankestyrelsen gennemgået og vurderet af BDO.

BDO har i alt gennemgået og analyseret 22 rehabiliteringssager, som har været behandlet i perioden ultimo 2018 - medio 2020.

Af de i alt 22 rehabiliteringssager har BDO gennemgået 8 rehabiliteringssager med følgende sagsbehandlingsflow:

1. Indstilling fra Rehabiliteringsteamet til førtidspension efter rehabiliteringsmøde med borger
2. Tilbagevisning fra Pensionsnævnet
3. Revurdering på baggrund af tilbagevisningens indhold
4. Genindstilling fra Rehabiliteringsteamet til førtidspension efter rehabiliteringsmøde med borger
5. Partshøring, genvurdering og afslag fra Pensionsnævnet.

Af de i alt 22 rehabiliteringssager har BDO gennemgået 12 rehabiliteringssager med følgende sagbehandlingsflow:

1. Indstilling fra Rehabiliteringsteamet til førtidspension efter rehabiliteringsmøde med borger
2. Tilbagevisning fra Pensionsnævnet
3. Revurdering på baggrund af tilbagevisningens indhold
4. Genindstilling fra Rehabiliteringsteamet til førtidspension efter rehabiliteringsmøde med borger
5. Partshøring, genvurdering og afslag fra Pensionsnævnet
6. Stadfæstelse efter klagebehandling i Ankestyrelsen.

Af de i alt 22 rehabiliteringssager har BDO gennemgået 2 rehabiliteringssager med følgende sagsbehandlingsflow:

1. Indstilling fra Rehabiliteringsteamet til førtidspension efter rehabiliteringsmøde med borger
2. Tilbagevisning fra Pensionsnævnet
3. Revurdering på baggrund af tilbagevisningens indhold (ses ikke på sagen i den ene sag)
4. Genindstilling fra Rehabiliteringsteamet til førtidspension efter rehabiliteringsmøde med borger
5. Bevilling af førtidspension.

I det følgende behandles sagsflowets enkelte punkter ud fra den gennemførte sagsanalyse. BDO's iagttagelser, konstateringer og vurderinger suppleres med input fra de gennemførte interviews med repræsentanter fra Rehabiliteringsteam og Pensionsnævn.

INDSTILLING FRA REHABILITERINGSTEAMET TIL FØRTIDSPENSION

BDO bemærker, at dokumentationspakken, som Rehabiliteringsteamet har lagt til grund for drøftelse og efterfølgende indstilling er gennemgået og i det væsentlige ses udarbejdet i henhold til retningslinjer og regelsæt.

BDO har konstateret, at samtlige indstillinger til førtidspension i de i alt 22 analyserede rehabiliteringssager er opbygget i overensstemmelse med Den faglige forklaring, som fremgår af PL § 19. Der ses således en hensigtsmæssig systematik i opbygningen, der kan understøtte dokumentation for indstilling og den efterfølgende vurdering i Pensionsnævnet.

BDO er af den opfattelse, at Rehabiliteringsteamets indstilling til Pensionsnævnet om behandling af sag om førtidspension i de gennemgåede rehabiliteringssager, baserede sig på en vurdering af manglende udviklingsmuligheder af borgers arbejdsevne samtidig med, at Teamet vurderede borgers lidelser såvel væsentlige som varige.

BDO bemærker, at Rehabiliteringsteamet gennemgående lægger vægt på de helbredsmæssige oplysninger, som argument for, at der gennemgående ikke er anvendt intensive, arbejdsmarkedsrettede tilbud, eventuelt kombineret med støttende sociale tilbud, eller mentor i nyere tid forud for sagens behandling i Rehabiliteringsteamet.

Rehabiliteringsteamet henviser i samtlige indstillinger til skrivelse fra Beskæftigelsesministeriet nr. 9248 af 14.03.2017 (*Historisk*), nu gældende er skrivelse nr. 9652 af 24.09.2020. BDO vurderer, at der henvises konsekvent til denne skrivelse, idet det af denne fremgår, at en praktik ikke alene kan anvendes som dokumentation for "en formodning om, at en borger ikke er i stand til at arbejde".

Det fremgår desuden af skrivelserne, at en praktik skal være meningsfyldt og have et udviklingsperspektiv, ligesom det fremgår, at "Det som udgangspunkt er en forudsætning for, at der kan tilkendes førtidspension, at kommunen kan fremlægge konkret dokumentation for, at der er gennemført en relevant og individuelt tilrettelagt indsats for at udvikle arbejdsevnen i form af et ressourceforløb. Men dokumentation kan i visse sager være fyldestgørende, selvom borgeren ikke har deltaget i et ressourceforløb."

Samme perspektiv/retningslinje kan udledes af principafgørelse 58-18 hvoraf det fremgår, at der skal kunne påpeges et udviklingsperspektiv, hvis en borger bevilges ressourceforløb. Rehabiliteringsteamet ses således i de omtalte sager at være af den opfattelse, at der intet udviklingsperspektiv er for borgers arbejdsevne og funktionsevne, og at der på den baggrund er grundlag for indstilling til førtidspension.

For så vidt angår Rehabiliteringsteamets indstillinger til førtidspension af borgere under 40 år har BDO kunnet konstatere samme argumentation; at der ikke vurderes at være nogen udviklingsmulighed for borgers funktions- og arbejdsevne. BDO henviser her til PL § 16 stk. 2, hvoraf det fremgår, at borgere i denne målgruppe kan tilkendes førtidspension, hvis det er dokumenteret eller det på grund af *særlige forhold er helt åbenbart*, at arbejdsevnen ikke kan forbedres ved deltagelse i relevante jobafklaringsforløb, ressourceforløb eller aktiverings-, revaliderings-, behandlingsmæssige eller andre foranstaltninger.

BDO konstaterer, at Rehabiliteringsteamet i de omtalte sager, netop har vurderet borgers funktions- og arbejdsevne, som det fremgår af bestemmelsen.

BDO har dog ikke fundet grundlag for samme vurdering i disse sager, idet BDO, ud fra dokumentationspakken, kunne påpege u-udtømte behandlingsmuligheder eventuelt suppleret med støttende tiltag, som kunne forsøges for at afdække, hvorvidt en arbejdsevne kunne optrænes/udvikles. Tillige bemærker BDO, at der gennemgående ses manglende dokumentation for at "alle relevante tilbud" (praktikker, mentorstøtte, bostøtte, hjælpemidler, personlig assistance, mv) var forsøgt anvendt, gerne over en længere periode. Dette både for så vidt angår rehabiliteringssager vedrørende borgere under 40 år og borgere over 40 år. På den baggrund vurderer BDO ikke, at de indstillede rehabiliteringssager er inden for visitationsrammen.

BDO's opsummering

BDO vurderer ikke, at de indstillede rehabiliteringssager er inden for visitationsrammen, idet BDO, ud fra dokumentationspakken, kunne påpege u-udtømte behandlingsmuligheder, eventuelt suppleret med støttende tiltag, som kunne forsøges for at afdække, hvorvidt en arbejdsevne kunne optrænes/udvikles. Tillige bemærker BDO, at der gennemgående ses manglende dokumentation for at "alle relevante tilbud" (praktikker, mentorstøtte, bostøtte, hjælpemidler, personlig assistance, mv) var forsøgt anvendt gerne over en længere periode. Dette både for så vidt angår rehabiliteringssager vedrørende borgere under 40 år og borgere over 40 år.

TILBAGEVISNING FRA PENSIONSÆVNET

Det er oplyst til BDO, at der tidligere var meget forvirring omkring tilbagevisningerne, fordi sagsbehandlere var vant til afslag eller bevilling. Det var uklart for sagsbehandlere, hvordan tilbagevisningen skulle behandles og hvem, der havde ansvar for hvad i den konkrete sag.

I forbindelse med BDO's gennemgang og analyse, har BDO konstateret, at tilbagevisningerne fra Pensionsnævnet har nogle gennemgående karakteristika. Pensionsnævnets tilbagevisningsårsager ses gennemgående at omhandle manglende dokumentation for, at "alle relevante tilbud" (praktikker, mentorstøtte, bostøtte, hjælpemidler, personlig assistance, mv) har været forsøgt anvendt.

Tillige ses det gennemgående, at Pensionsnævnet tilbageviser sager på baggrund af manglende dokumentation for hvordan, der konkret har været arbejdet med borgers manglende tro på egne evner eller motivation for deltagelse i arbejdsmarkedsrettede tilbud.

Endelig har BDO konstateret, at indstillinger vedrørende borgere under 40 år, tilbagevises med henvisning til, at det ikke ses dokumenteret eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kunne forbedres ved deltagelse i relevante jobafklaringsforløb, ressourceforløb eller aktiverings-, revaliderings-, behandlingsmæssige eller andre foranstaltninger. (PL § 16 stk. 2).

BDO kan konstatere en udvikling i beskrivelser og argumentation i tilbagevisninger fra Pensionsnævnet i perioden fra ultimo 2018 til nu. Der ses således eksempler fra starten af perioden i form af kortfattet "besked" fra Pensionsnævnet om, at en sag er tilbagevist, og hvor begrundelsen i det væsentlige afspejler gældende lovtekst og fremstår utilstrækkelig. Gennem det seneste år ses der tiltagende udbyggelse af tilbagevisninger fra Pensionsnævnet således, at disse i det væsentlige nu fremstår med de konkrete tilbagevisningspunkter underbygget med konkret argumentation ud fra sagens karakter og dokumentationspakken.

BDO's opsummering:

På baggrund af analysen af de 22 rehabiliteringssager vurderer BDO, at Pensionsnævnets tilbagevisninger er i overensstemmelse med visitationsrammen, idet BDO, ud fra dokumentationspakken, kunne påpege udtømte behandlingsmuligheder eventuelt suppleret med støttende tiltag, som kunne forsøges for at afdekke, hvorvidt en arbejdsevne kunne optrænes/udvikles. Tillige bemærker BDO, at der gennemgående ses manglende dokumentation for at "alle relevante tilbud" (praktikker, mentorstøtte, bostøtte, hjælpemidler, personlig assistance, mv) var forsøgt anvendt gerne over en længere periode. Dette både for så vidt angår rehabiliteringssager vedrørende borgere under 40 år og borgere over 40 år.

REVURDERING PÅ BAGGRUND AF TILBAGEVISNINGENS INDHOLD

I hovedparten af de analyserede sager har BDO kunnet konstatere, at sagsbehandler (eventuelt i samarbejde med jobkonsulent/ergoterapeut eller andre) har udarbejdet en revurdering på baggrund af tilbagevisningen fra Pensionsnævnet.

Som også påpeget af koordinator for Rehabiliteringsteamet har BDO kunnet konstatere en meget direkte kommunikationsform i flere af disse. BDO har kunnet konstatere, at de enkelte punkter, som er fremkommet i Pensionsnævnets tilbagevisning, det være sig konkret omhandlende et ikke igangsat behandlingsforløb, en ikke anvendt støtte, eventuelt kombineret med efterfølgende støttet udplacering i praktik, kommenteres med oplysninger, primært fra de lægelige attester og/eller ergoterapeutisk- eller psykologisk vurdering, som allerede indgår i dokumentationspakken. BDO konstaterer, at revurderingerne i det væsentlige er udarbejdet i alle sager med tilbagevisning fra Pensionsnævnet, og at de alle omhandler gentagen (idet disse allerede indgår i dokumentationspakken) argumentation for, at de handlinger, som Pensionsnævnet har efterspurgt, ikke kan igangsættes/realiseres.

BDO kunne i enkelte revurderinger konstatere, at en jobkonsulent havde bidraget med beskrivelse og vurdering af borgers manglende matchmuligheder med udvalgte jobfunktioner. BDO kunne ikke konstatere, på hvilken baggrund netop disse jobfunktioner var lagt til grund for beskrivelse og vurdering.

BDO's opsummering:

BDO har konstateret, at der er udarbejdet revurderinger i de fleste gennemgåede rehabiliteringssager, men at de enkelte nedsalgspunkter fra tilbagevisningen udelukkende er kommenteret ud fra de eksisterende oplysninger. Der ses således ikke eksempler på igangsatte tiltag på baggrund af den indirekte opfordring, som måtte ligge i tilbagevisningens enkelte punkter.

GENINDSTILLING FRA REHABILITERINGSTEAMET

BDO konstaterer, at Rehabiliteringsteamet i de analyserede sager genindstiller til førtidspension på baggrund af den oprindelige indstilling - i de fleste sager suppleret med udarbejdet revurdering. BDO konstaterer, at Rehabiliteringsteamet i genindstillingerne argumenterer i forhold til de enkelte punkter, som fremgår af Pensionsnævnets tilbagevisning.

BDO's opsummering:

I forlængelse af de manglende eksempler på igangsatte tiltag i revurderingerne ud fra de indirekte opfordringer, som måtte ligge i tilbagevisningernes enkelte punkter, ses genbehandlingen i Rehabiliteringsteamet at være baseret på samme dokumentationspakke, som ved første behandling.

PARTSHØRING, GENVURDERING OG AFSLAG FRA PENSIONSÆVNET

BDO har gennemgået 2 rehabiliteringssager, hvor Pensionsnævnet bevilgede førtidspension på baggrund af Rehabiliteringsteamets genindstilling. I disse sager blev det manglende udviklingsperspektiv præciseret ud fra de lægelige oplysninger i sagerne.

I de øvrige 20 rehabiliteringssager fandt Pensionsnævnet ikke grundlag for rejsning af sag om førtidspension, på baggrund af genindstillingerne fra Rehabiliteringsteamet. Begrundelserne fremgår af partshøring/genvurdering og afslag og BDO har konstateret, at disse gennemgående var identiske med begrundelserne for tilbagevisningerne.

Primært ses begrundelserne for afslagene at omhandle det forhold, at Pensionsnævnet ud fra dokumentationspakken, kunne påpege et fortsat udviklingsperspektiv for borgers helbred og/eller arbejdsevne, og/eller at der ikke forelå dokumentation for, at alle relevante indsatser havde været forsøgt. Se i øvrigt punktet "Tilbagevisning fra Pensionsnævnet".

BDO's opsummering:

BDO er af samme opfattelse nemlig, at der ikke i de 20 rehabiliteringssager var grundlag for rejsning af sag om førtidspension, idet det ikke var tilstrækkeligt dokumenteret, at borgers helbred/arbejdsevne/funktionsevne ikke kunne bedres eller udvikles. BDO vurderer således, at disse 20 rehabiliteringssager lå uden for visitationsrammen.

STADFÆSTELSE AF AFGØRELSE EFTER BEHANDLING AF KLAGESAG I ANKESTYRELSEN

BDO har gennemgået 12 rehabiliteringssager, som efter Rehabiliteringsteamets indstilling, Pensionsnævnets tilbagevisning, en revurdering efterfulgt af genindstilling fra Rehabiliteringsteamet og afslag fra Pensionsnævnet, er blevet behandlet i Ankestyrelsen.

Der er tale om 12 klagesager, som alle er stadfæstet og BDO bemærker i den forbindelse, at Ankestyrelsens begrundelser for stadfæstelse, i samtlige sager ligger helt tæt op ad Pensionsnævnets begrundelse for afslag. Det vil sige, at ankestyrelsen har lagt vægt på samme elementer som Pensionsnævnet. I flere af stadfæstelserne ses argumentationen noget mere udbygget end Pensionsnævnet. Dette således, at argumentationen for stadfæstelse implicit rummer forslag til den efterfølgende sagsbehandling i kommunen.

SAMMENFATNING

Som beskrevet ovenfor er det BDO's vurdering, at de 22 gennemgåede rehabiliteringssager lå uden for visitationsrammen og den lovgivningsmæssige ramme for rejsning af sag om/bevilling af førtidspension. Dermed vurderer BDO, at pensionsnævnet har truffet korrekte afgørelser i samtlige 22 gennemgåede rehabiliteringssager, idet pensionsnævnet først, efter BDO's vurdering, havde grundlag for at træffe afgørelse om rejsning af sag om førtidspension i 2 sager, efter endnu en behandling i rehabiliteringsteamet.

BDO vurderer ikke, at rehabiliteringsteamets redegørelse/faglige forklaring, som gennemgået i de 22 indstillinger, sit indhold er fyldestgørende i et omfang, som kan udgøre et bevillingsgrundlag. BDO vurderer, at redegørelsernes/den faglige forklarings fokus er centreret omkring opsummering af de lægelige oplysninger, som fremgår af dokumentationspakken. Der vurderes at mangle tilsvarende fyldestgørende redegørelser/faglige forklaringer, som kan dokumentere borgernes arbejdsevne og navnlig hvordan, der er arbejdet med udvikling/afklaring af denne, herunder også dokumentation for udviklingsperspektiverne for såvel borgers arbejdsevne og eventuelle behandlingsmuligheder. I de 22 rehabiliteringssager vurderer BDO ikke, at behandlingsmuligheder og/eller udviklingsmulighederne af borgernes arbejdsevne var dokumenteret udtømt. I 2 af disse 22 rehabiliteringssager blev grundlaget for rejsning af sag om førtidspension fyldestgørende, efter endnu en behandling i rehabiliteringsteamet med efterfølgende genindstilling.

BDO er af den opfattelse, at rehabiliteringsteamet tolker Skrivelse 9652 af 24.09.2020 samt principafgørelse 58-18 (som nævnt ovenfor), mere bredt end regelsættet tilsiger, samt bredere end pensionsnævnet og ankestyrelsen, under henvisning til Pensionslovens § 16. BDO vurderer, at sagsanalysen har afdækket at en årsag hertil, synes at være, at rehabiliteringsteamets vurderinger baseres på en tilgang, som er præget af et *helbredsfokus* eller lægefagligt fokus, hvorimod pensionsnævnets vurderinger, ses præget af et fokus på mulighederne for udvikling af borgers *arbejdsevne*, gennem brug af alle relevante tilbud, herunder også kombination af behandling og relevante kommunale tilbud på tværs af forvaltningsgrene.

Rehabiliteringsteamet ses tillige ikke at skelne mellem rehabiliteringssager vedrørende borgere under eller over 40 år, i forhold til indhold og argumentation i indstillingerne til førtidspension, hvilket betyder, at den lovgivningsmæssige forudsætning for rejsning af sag om førtidspension, som fremgår af Pensionslovens § 16 stk. 2 om at "det er dokumenteret eller det på grund af særlige forhold er *helt åbenbart*, at arbejdsevnen ikke kan forbedres ved deltagelse i relevante jobafklaringsforløb, ressourceforløb eller aktiverings-, revaliderings-, behandlingsmæssige eller andre foranstaltninger" ikke ses efterlevet.

BDO er af den opfattelse, at ingen af de gennemgåede 22 sager, omfattede situationer, hvor sagen kunne behandles udelukkende ud fra de helbredsmæssige forhold, begrundet i åbenbar berettigelse jf. Pensionslovens § 18 stk. 2. BDO er desuden af den opfattelse, at det på baggrund af intentionerne i gældende regelsæt, bør være borgernes arbejdsevne, som er omdrejningspunktet for sagernes behandling i såvel rehabiliteringsteam som pensionsnævn.

KONTAKT

MAI HEIN

Senior Manager

m: +4560342752
e: ein@bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab, danskejet rådgivnings- og revisionsvirksomhed, er medlem af BDO International Limited - et UK-baseret selskab med begrænset hæftelse - og del af det internationale BDO netværk bestående af uafhængige medlemsfirmaer. BDO er varemærke for både BDO netværket og for alle BDO medlemsfirma-erne. BDO i Danmark beskæftiger mere end 1.200 medarbejdere, mens det verdensomspændende BDO netværk har ca. 80.000 medarbejdere i mere end 160 lande.

*Copyright - BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab,
cvr.nr. 20 22 26 70.*

